

Пре почетка снимања мислио сам да је реч о уобичајеном фактографском филму о уметнику, али одмах пошто је екипа РТС-а, на челу са редитељем Веском Бутрићем, урадила сценографију и осветљење за снимање скулптура у мом атељеу, а сниматељ Васко Васовић почео да хвата камером прве кадрове, закључио сам да они праве неку своју телевизијску или филмску уметност, што је цео ток рада на терену и у атељеу само потврдио, каже Драган Раде-

никација у ком домену се, каже, преплићу висока уметност и стварна наука које је тешко разлучити. У исто време магистар уметности, доктор филозофије и вајар, провео је деценију у Русији, такође и у САД. Члан је Академије Руске Федерације за безбедност, одбрану и правни поредак, и председништва Међународне академије за националну безбедност, предавао је на више америчких универзитета и уметничких школа, а његови радови налазе се у многим познатим збиркама.

рам свој фигурални универзум паралелно са „главним“ токовима ликовног изражавања и да ме не дотиче подражавања доминантног стила актуелног времена.

Имате ли увид у уметничку сцену у Србији? Како Вам она изгледа? Где видите своје место?

Тешко је говорити о уметничкој сцени у Србији када Народни музеј и Музеј савремене уметности више од деценију не раде. Управо овде и у реалности потпу-

жавне високе школе, а потом и приватне. Уметност и уметничке школе и факултети морају поново припасти надаренима и истакнутим ствараоцима и педагозима.

У периодима вишегодишњих боравака у Русији и САД, имали сте прилике да упознате обе земље?

У САД и Руској Федерацији прошао сам драматичан пут кроз западни деконструктивизам и руски волонтеристички структурализам. Повратком у Србију још једном

градирани политички естаблишмент може изазвати непримерене реакције.

Сада дефинитивно живите у Србији?

Живим у Србији, али често путујем у Русију, Аустрију, Француску, Немачку... и на исток и на запад. Пре свега Србија је моја једина домовина и сви трагови са прошлости и моји корени су ту око мене, размештени у круг по границама српских земаља, од Метохије до крајњег севера и назад. У Београду и околним брежуљци-

опстанак људи налазе времена и снаге да се запитају „ко смо, шта смо, ко нас је створио“. То је разлог зашто се не бих вратио да живим на западу, нити на истоку.

Видите ли овде перспективу за себе, своју децу?

Видим перспективу мог краја у Србији и то сматрам великом предношћу, чак срећом. Контакти које сам остварио путујући и живећи у иностранству, дају ми могућност продаје скулптура страним колекционарима и институцијама. Са таквом повременом финансијском потпором моја супруга и ја можемо пристојно да живимо у Србији. Можда звучи парадоксално, али нигде у свету нема бољег, удобнијег и лепшег живота него овде. Старија кћерка је сликар и магистар уметности, са озбиљним филозофским образовањем, које поседује и млађа, која је глумица, теоретичар филма и доктор наука из те области. Моја деца немају перспективу у Србији и брине ме будућност те несрећне генерације. Сутра, у којем би требало да живе наши унуци, потпуно је неизвесно. Наши преци су били одговорнији од нас.

Ваша биографија је веома занимљива, поготову због споја, наизглед противречних појмова као што су уметност и државна безбедност, на пример?

На самом почетку рада у Служби за заштиту уставног поретка, Савезног Секретаријата за унутрашње послове, још као студент, био сам ангажован на Одсеку за логистику и системе Центра за мултидисциплинарне студије Београдског универзитета. Ми смо у границама своје стручности учествовали у занимљивим мултидисциплинарним пројектима. У оквиру овог тима, стекао сам прва суштинска интересовања за методолошке проблеме из области филозофије, а што је после двадесетак година резултирало одбраном докторске дисертације. Права сам дипломирао, јер је то био неопходан услов за посао који сам обављао. Студије скулптуре на Факултету примењених уметности уписао сам и дипломирао са предисловом, који претпоставља таленат као услов.

Дакле, све сте то спојили захваљујући радозналости и различитим интересовањима?

Све сам то спојио као интеграл вишестраног и вишеслојног интересовања. Природно, неопходно знатижеља је била спиритус мовенс свему. Ипак, када је реч о мом посвећеном и, дозволите да кажем, раду са значајним резултатима у Сектору за супротстављање страним обавештајним службама, то је пре свега био плод патриотског опредељења и напорног, стручног тимског рада. За разлику од данас, у то „архаично“ време, припадник одбрамбеног система државе није могао бити рекеташ или вођа организованих криминалних група, а још да буде и руководилац Службе, то није било могуће.

Гордана Поповић

Планета на рубу пропасти



Фото Ненад Павловић

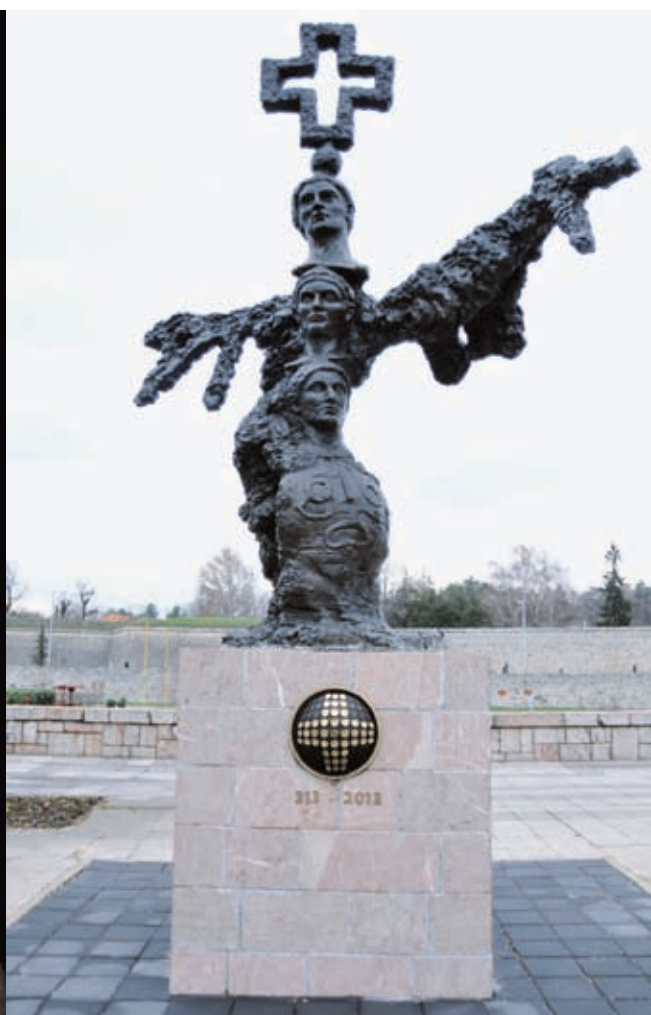
новић, вајар, човек богате и необичне биографије, о коме РТС снима емисију. У свом усхићењу овом сарадњом и професионалним односом РТС-ове екипе, он још истиче Славицу Стефановић и фотографа Ненада Павловића, чији је допринос, каже, непроцењив у стварању „мистике остварења пројекта и игре уметности фотографије“.

Драган Раденовић је рођен 12. априла 1951. године у Сарајеву, а пореклом је са Косова и Метохије, из околине Пећи. Дипломирани је правник, радио је у Служби државне безбедности, завршио је Факултет примењене уметности, одсек вајарство. Бави се и језиком визуелних кому-

Ипак, изгледа да у Вашем животу највише места заузима уметност, односно вајарство. Како бисте себе одредили као уметника?

Уметношћу је испуњен цео мој живот, а вајарство је само непосредни облик тог феномена, којим се изражавам као једним делом укупних космичких релација уметности. Мислим да је Јован Деспотовић, теоретичар уметности, најпрецизније одредио мене као уметника када је рекао да постојим и стварам „инкапсулиран у сопствени свет и физички далеко од блештећег или пригушеног светла галерија и излагачких стерилних простора велеграда“, да креи-

не декаденције академско-факултетског образовања, на сцени је академски имбецилизам. Погледајте како је суновраћен у блато квази нових форми „Октобарски салон“ конципиран по узору на англосаксонско представљање стварности. Срећом ликовна уметност се у последњих неколико година отргла од смртног захвата постмодернизма Њујорка и Америке у прилог Париза као новог-старог центра визуелне културе и ликовне уметности. Борба се прво мора добити са овдашњом политиком, која је завадила и нарушила системе унутар уметности. Затим би требало у потпуности ослободити од политике др-



По општим англосаксонским мерилима, која доминирају и савременом европском стварношћу, Србија представља „примитивно“ друштво у суровим материјалним условима. Они не виде да се овде живи неупоредиво хуманије, јер поред исцрпљујуће борбе за голи опстанак људи налазе времена и снаге да се запитају „ко смо, шта смо, ко нас је створио“, каже Драган Раденовић, вајар, о коме РТС снима емисију

сам утврдио да је владајући англосаксонски поглед на свет довео читаву планету на руб пропасти. Међутим, заједничка особина ова два, наизглед далека система, који, истина, имају непропорционалан утицај, видљива је у актуелном академском имбецилизму, чиме владајуће структуре чврсто држе пролаз ка прогресу и будућности затвореним. Протести студената Београдског универзитета, недавно, против Болоњског система образовања, представљају пролеће мудрости младих. Бојим се да англосаксонски мозак неће умети да дешифрује овај поступак и да са позиције доминантног утицаја на овдашњи де-

ма Шумадије, поред Дунава и Саве, у просторима моја два атељеа, бавим се послом, који ми представља радост, у који сам заљубљен. Моделујући у глини традиционалним вајарским начином, а потом одливајући та дела у бронзи, стварам такозвану ангажовану скулптуру и успевам да у делима ликовне уметности видим своја филозофска размишљања. По општим англосаксонским мерилима, која доминирају и савременом европском стварношћу, Србија представља „примитивно“ друштво у суровим материјалним условима. Они не виде да се овде живи неупоредиво хуманије, јер поред исцрпљујуће борбе за голи